

บทที่ 6

การวิเคราะห์ศักยภาพ

จากการศึกษาของผู้ประกอบการทั้ง 3 ราย ในด้านการจัดการ ด้านการตลาด การเงิน และการผลิต สามารถนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค นอกจากนี้ยังอาศัยเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย พ.ศ. 2547 เพื่อศึกษาถึงศักยภาพของผู้ประกอบการแต่ละรายที่จะส่งผลิตภัณฑ์เข้าร่วม โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 หัวข้อดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ศักยภาพตามหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ SWOT

6.2 การวิเคราะห์ศักยภาพตามหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ พ.ศ. 2547

6.1 การวิเคราะห์ศักยภาพตามหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการแต่ละราย โดยใช้การวิเคราะห์ตามเกณฑ์ SWOT ในด้านการจัดการ การตลาด การผลิต และการเงิน สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ โดยใช้ตารางเปรียบเทียบจุดแข็ง และจุดอ่อน ส่วนโอกาสและอุปสรรคของผู้ประกอบการทั้ง 3 ราย เหมือนกัน เนื่องจากเป็นสมาชิกกลุ่มไม้แกะสลักและอยู่ในตำบลเดียวกัน

จุดแข็ง	ผู้ประกอบการรายที่ 1 นายประยง	ผู้ประกอบการรายที่ 2 นางพัชรินทร์	ผู้ประกอบการรายที่ 3 นายมนัส
ทำเลที่ตั้ง	- อยู่ใกล้แหล่งแรงงาน ทำให้สะดวกต่อการแจกจ่ายงาน ส่งผลให้งานเสร็จตามกำหนดเวลา - ที่ตั้งห่างจากชุมชน เพื่อป้องกันเสียงและฝุ่นละออง ไม่ให้รบกวนชาวบ้าน	- อยู่ใกล้แหล่งแรงงาน ทำให้สะดวกต่อการแจกจ่ายงาน ส่งผลให้งานเสร็จตามกำหนดเวลา	- อยู่ใกล้แหล่งแรงงาน ทำให้สะดวกต่อการแจกจ่ายงาน ส่งผลให้งานเสร็จตามกำหนดเวลา - ที่ตั้งห่างจากชุมชน เพื่อป้องกันเสียงและฝุ่นละออง ไม่ให้รบกวนชาวบ้าน

จุดแข็ง	ผู้ประกอบการรายที่ 1 นายประยง	ผู้ประกอบการรายที่ 2 นางพัชรินทร์	ผู้ประกอบการรายที่ 3 นายมนัส
การผลิต	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถปรับกำลังการผลิตในระยะสั้นได้อย่างรวดเร็ว โดยซื้อสินค้าจากผู้ผลิตรายอื่นแล้วนำส่งให้ลูกค้า - มีการตรวจสอบคุณภาพในทุกขั้นตอนการผลิต ทำให้สินค้าที่ผลิตออกมามีข้อผิดพลาดน้อย และตรงกับคำสั่งซื้อของลูกค้า - มีความชำนาญในการทำสี 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถปรับกำลังการผลิตในระยะสั้นได้อย่างรวดเร็ว โดยซื้อสินค้าจากผู้ผลิตรายอื่นแล้วนำส่งให้ลูกค้า - มีการตรวจสอบคุณภาพของวัตถุดิบ ขั้นตอนการแกะ และก่อนส่งสินค้าให้ลูกค้า - มีการออกแบบผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่อย่างสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถปรับกำลังการผลิตในระยะสั้นได้อย่างรวดเร็ว เพราะมีการเก็บสินค้าคงคลังจำนวนมาก - มีการตรวจสอบคุณภาพการผลิตในขั้นตอนการแกะ และก่อนส่งสินค้าให้ลูกค้า
การตลาด	<ul style="list-style-type: none"> - มีสินค้าหลากหลายรูปแบบและหลายขนาด เพื่อให้ลูกค้าสามารถเลือกซื้อได้หลากหลาย และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า - มีร้านจำหน่ายสินค้าเป็นของตนเอง และร้านค้าติดถนนใหญ่ - ตั้งราคาโดยคำนึงถึงต้นทุน - มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ โดยไปออกร้านตามงานต่างๆ - มีการส่งเสริมการขาย เช่น ลด แลก แจก แถม 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสินค้าหลากหลายรูปแบบและหลายขนาด เพื่อให้ลูกค้าสามารถเลือกซื้อได้หลากหลาย และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า - มีร้านจำหน่ายสินค้าเป็นของตนเอง และร้านค้าติดถนนใหญ่ - ตั้งราคาโดยคำนึงถึงต้นทุน - มีการส่งเสริมการขาย เช่น ลด แลก แจก แถม 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสินค้าหลากหลายรูปแบบและหลายขนาด เพื่อให้ลูกค้าสามารถเลือกซื้อได้หลากหลาย และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า - ตั้งราคาโดยคำนึงถึงต้นทุน

จุดอ่อน	ผู้ประกอบการรายที่ 1 นายประยง	ผู้ประกอบการรายที่ 2 นางพัชรินทร์	ผู้ประกอบการรายที่ 3 นายมนัส
ทำเลที่ตั้ง		- ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชน ทำให้เกิดปัญหามลภาวะทางเสียงและฝุ่นละออง ก่อความรำคาญให้กับชาวบ้าน	
ด้านการจัดการ	- การบริหารงานเป็นแบบครอบครัว ผู้ประกอบการมีอำนาจในการตัดสินใจแต่เพียงผู้เดียว - ไม่มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม - ไม่มีการประมาณจำนวนเงินที่จะต้องใช้ และไม่มีการวางแผนการผลิต	- การบริหารงานเป็นแบบครอบครัว ผู้ประกอบการมีอำนาจในการตัดสินใจแต่เพียงผู้เดียว - ไม่มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม - ไม่มีการประมาณจำนวนเงินที่จะต้องใช้ และไม่มีการวางแผนการผลิต	- การบริหารงานเป็นแบบครอบครัว ผู้ประกอบการมีอำนาจในการตัดสินใจแต่เพียงผู้เดียว - ไม่มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม - ไม่มีการประมาณจำนวนเงินที่จะต้องใช้ และไม่มีการวางแผนการผลิต
ด้านการผลิต	- ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการซื้อวัตถุดิบ เก็บไว้ในสต็อก - สถานที่เก็บไม้ไม่เป็นสัดส่วน และไม่มียระบบป้องกันอัคคีภัย	- ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการซื้อวัตถุดิบ เก็บไว้ในสต็อก - สถานที่เก็บไม้ไม่เป็นสัดส่วน และไม่มียระบบป้องกันอัคคีภัย	- ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการซื้อวัตถุดิบ เก็บไว้ในสต็อก - สถานที่เก็บไม้ไม่เป็นสัดส่วน และไม่มียระบบป้องกันอัคคีภัย
ด้านการตลาด		- ไม่มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์	- ไม่มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ - ไม่มีการส่งเสริมการตลาด เช่น ลด แลก แจก แถม - ไม่มีร้านจำหน่ายสินค้าของตนเอง เนื่องจากทำเลที่ตั้งอยู่ในซอย
ด้านการเงิน	- มีปัญหาเรื่องเครดิตจากลูกค้า - ไม่มีการจัดทำบัญชี หรือเก็บรวบรวมข้อมูลทางบัญชี แต่มีการบันทึกรายรับ-จ่าย	- มีปัญหาเรื่องเครดิตจากลูกค้า - ไม่มีการจัดทำบัญชี หรือเก็บรวบรวมข้อมูลทางบัญชี - มีการะในหนี้สินมาก	- มีปัญหาเรื่องเครดิตจากลูกค้า - ไม่มีการจัดทำบัญชี หรือเก็บรวบรวมข้อมูลทางบัญชี แต่มีการบันทึกรายรับ-จ่าย

โอกาส

- 1) รัฐบาลและหน่วยงานรัฐในท้องถิ่นมีนโยบายในการสร้างความเข้มแข็งของธุรกิจชุมชน
- 2) หน่วยราชการในท้องถิ่นช่วยประชาสัมพันธ์เผยแพร่สินค้าให้เป็นที่รู้จัก
- 3) การจัดตั้งให้อำเภอแม่ทาเป็นหมู่บ้านไม้แกะสลัก
- 4) ได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการทำสีและไปศึกษาดูงานของกลุ่มอื่น

อุปสรรค

- 1) วัตถุดิบเริ่มขาดแคลนและหายากต้องหาซื้อจากต่างจังหวัดและราคาแพงขึ้น
- 2) มีการแข่งขันสูงขึ้น เพราะผู้ผลิตมีจำนวนมากขึ้น เช่น ลำปาง อ.สันกำแพง จ. เชียงใหม่ เป็นต้น
- 3) เริ่มขาดแคลนแรงงานเนื่องจากคนรุ่นใหม่ไม่ให้ความสนใจในอาชีพแกะสลัก
- 4) กฎระเบียบของรัฐยังไม่เอื้ออำนวยต่อการประกอบการ เช่น พรบ.ป่าไม้ การเก็บภาษีซ้ำซ้อน กฎหมายประกันสังคม เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ศักยภาพตามหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ SWOT ของผู้ประกอบการแต่ละราย พบว่าผู้ประกอบการรายที่ 1 มีจุดแข็งมากที่สุด รองลงมาคือผู้ประกอบการรายที่ 2 ส่วนผู้ประกอบการรายที่ 3 มีจุดอ่อนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากว่าผู้ประกอบการรายที่ 1 มีจุดแข็งดังนี้ คือมีทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งแรงงาน ซึ่งที่ตั้งอยู่ห่างจากหมู่บ้านและสามารถปรับกำลังการผลิตได้ในระยะสั้น และมีการตรวจสอบคุณภาพตั้งแต่การซื้อวัตถุดิบจนถึงขั้นตอนการจัดส่งให้ลูกค้า ในด้านการตลาดร้านของนายประยงค์มีสินค้าให้เลือกมาก ทั้งยังมีการประชาสัมพันธ์ให้ลูกค้ารู้จักสินค้ามากขึ้น โดยการไปออกร้านแสดงสินค้าตามงานต่าง ๆ ในจังหวัดลำพูนและต่างจังหวัด

ผู้ประกอบการรายที่ 2 มีลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็ง คือสามารถปรับกำลังการผลิตได้ในระยะสั้น และมีการควบคุมคุณภาพตั้งแต่การซื้อวัตถุดิบจนกระทั่งส่งสินค้าให้ลูกค้า ด้านการตลาดร้านของนางพัชรินทร์มีสินค้าให้ลูกค้าเลือกหลายรูปแบบและมีการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ แต่ไม่มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ลูกค้ารู้จักสินค้าของร้าน

ส่วนผู้ประกอบการรายที่ 3 นั้นมีจุดอ่อนทางการตลาด เนื่องจากไม่มีร้านจำหน่ายสินค้าเป็นของตนเอง เพราะทำเลที่ตั้งไม่เอื้อต่อการเปิดร้าน และไม่มีการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ อีกทั้งยังมีสินค้าค้างสต็อกจำนวนมาก แต่ผู้ประกอบการรายที่ 3 มีจุดแข็งในด้านแหล่งเงินทุน

โอกาสของผู้ประกอบการทั้ง 3 รายในการพัฒนาศักยภาพ คือรัฐบาลและหน่วยงานท้องถิ่นมีนโยบายสนับสนุนให้การช่วยเหลือและประชาสัมพันธ์สินค้าในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และกลุ่มไม้แกะสลักได้จัดอบรมเรื่องการทำสีและพาสมาชิกไปดูการดำเนินงานของกลุ่มอื่น

ส่วนอุปสรรค คือวัตถุดิบในการผลิตเริ่มขาดแคลนและหายาก ต้องหาซื้อจากต่างจังหวัด ราคาวัตถุดิบสูงขึ้น ไม่สามารถควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบได้ อีกทั้งเริ่มขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือในการแกะสลัก และมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง

6.2 การวิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการตามเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ พ.ศ. 2547

การวิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการตามเกณฑ์การคัดสรรฯ เพื่อจัดระดับผลิตภัณฑ์ที่จะส่งเข้าคัดสรรฯ ว่าอยู่ในระดับใด และเพื่อศึกษาว่าผู้ประกอบการควรจะพัฒนาผลิตภัณฑ์ในประเด็นใด

ส่วน ข หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านการผลิตและความเข้มแข็งของชุมชน 3 ประเด็น

ประเด็นที่ 1 ด้านการผลิต	ผู้ประกอบการรายที่ 1 นายประยงค์		ผู้ประกอบการรายที่ 2 นางพัชรินทร์		ผู้ประกอบการรายที่ 3 นายมนัส
	โตกข้างยืน	โตกข้างนั่ง	กรอบ กระจก เดือน	กรอบ กระจกดาว	ตู้กาดดนตรี
1.1) แหล่งที่มาของวัตถุดิบ (5 คะแนน) - ใช้วัตถุดิบภายในประเทศน้อยกว่าร้อยละ 80 (1 คะแนน) - ใช้วัตถุดิบภายในประเทศร้อยละ 80 ขึ้นไป (3 คะแนน) - ใช้วัตถุดิบภายในทั้งหมด (5 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
1.2) การขยายแรงงาน (3 คะแนน) - ไม่มีการขยายแรงงาน (1 คะแนน) - มีการขยายแรงงานน้อยกว่า 20 % (2 คะแนน) - มีการขยายแรงงานมากกว่า 20% ขึ้นไป (3 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
1.3) การรักษาสິงแวดล้อมในกระบวนการผลิต (5 คะแนน) - ไม่มีการคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (1 คะแนน) - การผลิตมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแต่มีการดำเนินการแก้ไข (3 คะแนน) - การผลิตไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (5 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓

ประเด็นที่ 1 ด้านการผลิต	ผู้ประกอบการรายที่ 1 นายประยงค์		ผู้ประกอบการรายที่ 2 นางพัชรินทร์		ผู้ประกอบการรายที่ 3 นายมนัส
	โตกข้างขึ้น	โตกข้างนั่ง	กรอบ กระจก เดือน	กรอบ กระจกดาว	ตุ๊กตาดนตรี
1.4) ศักยภาพการผลิตจำนวนมากเพื่อจำหน่าย (3 คะแนน) - ไม่สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณและคุณภาพเดิม (1 คะแนน) - สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณและคุณภาพใกล้เคียงของเดิม (2 คะแนน) - สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณและคุณภาพเดิม (3 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
ประเด็นที่ 2 ด้านการตลาด					
2.1) แหล่งจำหน่ายหลักของสินค้า (3 คะแนน) - ตลาดภายในจังหวัด (1 คะแนน) - ตลาดระหว่างจังหวัด (2 คะแนน) - ตลาดต่างประเทศ (3 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
2.2) รายได้ในการจัดจำหน่ายสินค้า เทียบกับปีที่ผ่านมา (3 คะแนน) - เพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 25 (1 คะแนน) - เพิ่มขึ้นร้อยละ 25 - 50 (2 คะแนน) - เพิ่มขึ้นร้อยละ 51 ขึ้นไป (3 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓

ประเด็นที่ 2 ด้านการตลาด	ผู้ประกอบการรายที่ 1 นายประยงค์		ผู้ประกอบการรายที่ 2 นางพัชรินทร์		ผู้ประกอบการรายที่ 3 นายมนัส
	โตกข้างขึ้น	โตกข้างนั่ง	กรอบ กระจก เดือน	กรอบ กระจกดาว	ตุ๊กตาคณิตรี
2.3) ความต่อเนื่องของตลาด (3 คะแนน) - มีเฉพาะลูกค้าใหม่ (1 คะแนน) - มีลูกค้าเก่าแต่ไม่มีการสั่งซื้ออย่างสม่ำเสมอ (2 คะแนน) - มีลูกค้าเก่าและลูกค้าใหม่ และมีการสั่งซื้ออย่างสม่ำเสมอ (3 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
2.4) ช่องทางการจัดจำหน่าย (3 คะแนน) - จำหน่ายเองในประเทศ (1 คะแนน) - จำหน่ายผ่านตัวแทนการค้าทั้งในและต่างประเทศ (2 คะแนน) - จำหน่ายเองทั้งในและต่างประเทศ (3 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
ประเด็นที่ 3 ด้านความเข้มแข็งของชุมชน					
3.1) ระยะเวลาการจัดตั้งกลุ่ม (ตั้งแต่เริ่มทำธุรกิจ) (3 คะแนน) - น้อยกว่า 3 ปี (1 คะแนน) - 3 - 5 ปี (2 คะแนน) - 5 ปีขึ้นไป (3 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓

ระดับที่ 3 ด้านความเข้มแข็งของชุมชน	ผู้ประกอบการรายที่ 1 นายประยงค์		ผู้ประกอบการรายที่ 2 นางพัชรินทร์		ผู้ประกอบการรายที่ 3 นายมนัส
	โตกข้างขึ้น	โตกข้างนั่ง	กรอบ กระจก เดือน	กรอบ กระจกดาว	ตุ๊กตาคอนกรีต
3.2) ที่มาของแหล่งเงินทุน (3 คะแนน) - จากการกู้ยืมมากกว่าหุ้นสมาชิก (1 คะแนน) - จากหุ้นสมาชิกมากกว่ากู้ยืม (2 คะแนน) - ระดมหุ้นจากสมาชิกอย่างเดียว (3 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
3.3) การบริหารจัดการองค์กร / กลุ่ม (3 คะแนน) - ไม่มีการรวมกลุ่ม ต่างคนต่างผลิต (1 คะแนน) - มีผู้นำกลุ่มแต่ไม่มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติของกลุ่ม (2 คะแนน) - มีผู้นำกลุ่ม มีระเบียบปฏิบัติและโครงสร้างการบริหารกลุ่ม (3 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
3.4) ระบบการบันทึกบัญชี (3 คะแนน) - ไม่มีการบันทึกบัญชี หรือ บันทึกเมื่อนึกได้ (1 คะแนน) - มีการบันทึกบัญชีอย่างง่าย ๆ (2 คะแนน) - มีการบันทึกบัญชีตามระบบบัญชี (3 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
รวมคะแนน	23	23	22	22	25

ส่วน ค หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านตัวผลิตภัณฑ์ 2 ประเด็น

ประเด็นที่ 1 ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์	ผู้ประกอบการรายที่ 1 นายประยงค์		ผู้ประกอบการรายที่ 2 นางพัชรินทร์		ผู้ประกอบการรายที่ 3 นายมนัส
	โตกข้างขึ้น	โตกข้างนั่ง	กรอบ กระจก เดือน	กรอบ กระจกดาว	ตุ๊กตาดนตรี
1.1) ที่มาของรูปแบบ สี สัน ขนาด และองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ (5 คะแนน) - เป็นการออกแบบและสร้างสรรค์ใหม่ทั้งหมด (1 คะแนน) - เป็นภูมิปัญญาจากท้องถิ่นดั้งเดิม (3 คะแนน) - เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม และมีการพัฒนาสร้างสรรค์ (5 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
1.2) การพัฒนารูปแบบ สี สัน ของผลิตภัณฑ์ (5 คะแนน) - ไม่มีการพัฒนาต่อเนื่อง (1 คะแนน) - มีการพัฒนาต่อเนื่องโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น (3 คะแนน) - มีการพัฒนาต่อเนื่องด้วยตนเองโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (5 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓

ประเด็นที่ 1 ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์	ผู้ประกอบการรายที่ 1 นายประยงค์		ผู้ประกอบการรายที่ 2 นางพัชรินทร์		ผู้ประกอบการรายที่ 3 นายมนัส
	โตกข้างขึ้น	โตกข้างนั่ง	กรอบ กระจก เดือน	กรอบ กระจกดาว	ตุ๊กตาดนตรี
1.3) การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในรอบ 1 ปี (5 คะแนน) - พัฒนาจากผู้ผลิตอื่นเล็กน้อย (1 คะแนน) - พัฒนาจากแนวคิดของกลุ่ม (3 คะแนน) - พัฒนาตามข้อเสนอแนะของลูกค้า (5 คะแนน)		✓	✓	✓	✓
1.4) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (5 คะแนน) - เป็นแบบดั้งเดิม (1 คะแนน) - มีการพัฒนาไม่สม่ำเสมอ (3 คะแนน) - มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (5 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	-

ประเด็นที่ 2 ด้านเรื่องราวหรือตำนานของผลิตภัณฑ์	ผู้ประกอบการรายที่ 1 นายประยงค์		ผู้ประกอบการรายที่ 2 นางพัชรินทร์		ผู้ประกอบการรายที่ 3 นายมนัส
	โตกข้างขึ้น	โตกข้างนั่ง	กรอบ กระจกเดือน	กรอบ กระจกดาว	ตุ๊กตาดนตรี
2.1) เรื่องราวของตัวผลิตภัณฑ์ (5 คะแนน) - ไม่มีเรื่องราวเกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์ (1 คะแนน) - มีเรื่องราวเกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์ (3 คะแนน) - มีเรื่องราวพร้อมทั้งวิธีการนำเสนอ เช่น มีเอกสาร หรือคำอธิบายประกอบกับตัวผลิตภัณฑ์ (5 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
2.2) ภูมิปัญญาท้องถิ่น/เอกลักษณ์ของท้องถิ่น (5 คะแนน) - นำมาจากที่อื่นไม่ได้พัฒนาเพิ่มเติม (1 คะแนน) - นำมาจากที่อื่นและ พัฒนาเพิ่มเติม (3 คะแนน) - เป็นของท้องถิ่นและพัฒนาเพิ่มขึ้น (5 คะแนน)	✓	✓	✓	✓	✓
รวมคะแนน	22	14	20	8	15

ส่วน ง หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์

กรณีผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานรองรับ (30 คะแนน)	ผู้ประกอบการรายที่ 1 นายประยงค์		ผู้ประกอบการรายที่ 2 นางพัชรินทร์		ผู้ประกอบการรายที่ 3 นายมนัส
	โตกข้างยืน	โตกข้างนั่ง	กรอบ กระจกเดือน	กรอบ กระจกดาว	ตุ๊กตาดนตรี
<ul style="list-style-type: none"> - ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐาน (มผช.) (10 คะแนน) - แข็งแรง ทนทาน เหมาะสมกับการใช้งาน (5 คะแนน) - สวยงาม ประณีต ทันสมัย (5 คะแนน) -ปลอดภัยต่อผู้ใช้ (5 คะแนน) - ดูแลรักษาง่าย (5 คะแนน) 					
กรณีผลิตภัณฑ์ไม่มีมาตรฐานรองรับ (30 คะแนน)					
<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับรางวัลระดับประเทศ (10 คะแนน) - แข็งแรง ทนทาน เหมาะสมกับการใช้งาน (5 คะแนน) - สวยงาม ประณีต ทันสมัย (5 คะแนน) - ปลอดภัยต่อผู้ใช้ (5 คะแนน) - ดูแลรักษาง่าย (5 คะแนน) 	-	-	-	-	-
	✓	✓	✓	✓	✓
	✓	✓	✓	✓	✓
	✓	✓	✓	✓	✓
	✓	✓	✓	✓	✓
รวมคะแนน	20	20	20	20	20

ส่วน ข หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านการผลิตและความเข้มแข็งของชุมชน

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้ประกอบการแต่ละรายตามเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย พ.ศ. 2547 ในส่วน ข หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านการผลิตและความเข้มแข็งของชุมชน มีคะแนนรวมทั้งหมด 40 คะแนน แบ่งเป็น 3 ประเด็นคือ ด้านการผลิต 16 คะแนน ด้านการตลาด 12 คะแนน และด้านความเข้มแข็งของแต่ละชุมชน 12 คะแนน

ประเด็นด้านการผลิตพิจารณาถึง แหล่งที่มาของวัตถุดิบ การขยายแรงงาน การรักษาสິงแวดล้อมในกระบวนการผลิต และศักยภาพการผลิตจำนวนมากเพื่อจำหน่าย จากการให้คะแนนในประเด็นด้านการผลิต พบว่า ผู้ประกอบการรายที่ 2 และ 3 ได้ 10 คะแนน เนื่องจาก วัตถุดิบที่ใช้ผลิตเป็นวัตถุดิบภายในประเทศทั้งหมด ส่วนประเด็นที่ 1.2 ด้านการขยายแรงงาน ไม่มีการขยายแรงงานประจำเพิ่ม จะมีการจ้างแรงงานเพิ่มเมื่อมีคำสั่งซื้อเข้ามาจำนวนมากเท่านั้น โดยจ้างชาวบ้านที่รับจ้างแคะเป็นรายชิ้น ดังนั้น ผู้ประกอบการรายที่ 1 และ 3 ได้ 1 คะแนน

ในประเด็นที่ 1.3 การรักษาสິงแวดล้อมในกระบวนการผลิต ผู้ประกอบการรายที่ 1 และ 3 ไม่มีการคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพราะจากการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการกล่าวว่า ไม้ที่จะนำมาแคะสลักยังมีอยู่มาก ถึงแม้ว่าไม้ในภาคเหนือตอนบนจะลดลง แต่ยังมีไม้จากจังหวัดตาก สุโขทัย นครสวรรค์ อุทัยธานีเป็นต้น ซึ่งไม้ที่นำมาแคะสลักส่วนมากเป็นไม้ในเขตอนุรักษ์ ดังนั้น ในประเด็นนี้ ผู้ประกอบการทุกรายได้ 1 คะแนน

ประเด็นที่ 1.4 ศักยภาพการผลิตจำนวนมากเพื่อจำหน่าย ผู้ประกอบการรายที่ 2 และ 3 สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณและคุณภาพเดิม เนื่องจากมีการซื้อไม้เก็บไว้จำนวนมาก และมีผู้ส่งไม้ประจำ ในการผลิตนั้น มีช่างแคะประจำ จำนวนมาก ทำให้คุณภาพในการผลิตเหมือนเดิม ส่วนผู้ประกอบการรายที่ 1 นั้น ไม่มีผู้ส่งไม้ให้ และไม่มีช่างแคะประจำ เพราะในขั้นตอนการแคะจะจ้างชาวบ้านทั่วไป ทำให้การแคะแต่ละครั้งคุณภาพไม่เหมือนกัน ดังนั้น ในประเด็นที่ 1.4 ผู้ประกอบการรายที่ 2 และ 3 ได้ 3 คะแนน ส่วนผู้ผลิตรายที่ 2 ได้ 2 คะแนน

ประเด็นที่ 2 ด้านการตลาดพิจารณาถึง แหล่งจำหน่ายหลักของสินค้า รายได้ในการจัดจำหน่ายสินค้าเทียบกับปีที่ผ่านมา ความต่อเนื่องของตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย จากการให้คะแนน พบว่าผู้ประกอบการรายที่ 1 และ 3 ได้ 6 คะแนน ส่วนผู้ประกอบการรายที่ 2 ได้ 5 คะแนน เนื่องจาก ผู้ประกอบการแต่ละรายมีตลาดหลักอยู่ที่บ้านฉาง เป็นตลาดระหว่างจังหวัด จึงได้ 2 คะแนน ในประเด็นแหล่งจำหน่ายหลักของสินค้า ส่วนประเด็นที่ 2.2 รายได้จากการจำหน่าย ผู้ประกอบการรายที่ 3 ได้ 2 คะแนนเนื่องจาก ลูกค้าหลัก เป็นร้านส่งออกสินค้าหัตถกรรม ซึ่ง ในปี 2547 การส่งออกมีมากกว่าปี 2546 ส่งผลให้มีคำสั่งซื้อเพิ่มขึ้น ทำให้รายได้เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 25 ส่วนผู้ประกอบการรายที่ 1 และ 2 ได้ 1 คะแนนเนื่องจาก ยอดขายสินค้าของผู้ประกอบการ

รายที่ 1 เพิ่มขึ้นจากการไปออกร้านแสดงสินค้า แล้วมีลูกค้าใหม่ติดต่อมาให้สั่งผลิตสินค้า ส่วนยอดขายของผู้ประกอบการรายที่ 2 เพิ่มขึ้นจากการที่มีร้านส่งออกที่บ้านถวายมาสั่งให้ผลิตสินค้าเพิ่มขึ้น

ประเด็นที่ 2.3 ความต่อเนื่องของตลาด ผู้ประกอบการรายที่ 1 มีลูกค้าเก่าสั่งซื้อสินค้าอย่างสม่ำเสมอ และมีลูกค้ารายใหม่ที่มาจากการไปออกร้านแสดงสินค้าที่กรุงเทพฯ ๑ ซึ่งลูกค้ารายใหม่มีการสั่งซื้อไม่สม่ำเสมอ โดย 2 – 3 เดือน จะสั่งสินค้าครั้งหนึ่ง จึงได้ 3 คะแนน ส่วนผู้ประกอบการรายที่ 2 มีลูกค้าเก่าสั่งซื้อสินค้าอย่างสม่ำเสมอ และมีลูกค้าใหม่เป็นลูกค้าที่มาซื้อครั้งเดียวและไม่มีการซื้อซ้ำ จึงได้ 2 คะแนน ส่วนผู้ประกอบการที่ 3 นั้น มีแต่ลูกค้าเก่า เนื่องจากไม่มีการประชาสัมพันธ์ โดยลูกค้าที่มาซื้อสินค้ามาจากการบอกปากต่อปาก ซึ่งลูกค้าเก่าซื้อสินค้าอย่างสม่ำเสมอ จึงได้ 2 คะแนน

ประเด็นที่ 2.4 ช่องทางการจัดจำหน่าย ผู้ประกอบการทั้ง 3 ราย จำหน่ายสินค้าเองภายในประเทศ ทำให้ทุกรายได้คะแนนในประเด็นนี้ 1 คะแนน

เมื่อการรวมคะแนนในส่วน ข. พบว่าผู้ประกอบการรายที่ 3 ได้คะแนนมากที่สุดคือ 26 คะแนน รองลงมาคือ ผู้ประกอบการรายที่ 1 ได้ 24 คะแนน และสุดท้ายคือ ผู้ประกอบการรายที่ 2 ได้ 23 คะแนน

ประเด็นที่ 3 ด้านความเข้มแข็งของชุมชน พิจารณา ระยะเวลาการจัดตั้งกลุ่ม (ตั้งแต่เริ่มทำธุรกิจ) ที่มาของแหล่งเงินทุน การบริหารจัดการองค์กร และระบบการบันทึกบัญชี จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 3 ราย ทำธุรกิจมาเกือบ 10 ปี มีการจัดการด้านการผลิตกันเอง แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืมธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และไม่มีการบันทึกบัญชีตามระบบบัญชี เมื่อรวมคะแนนในประเด็นที่ 3 ผู้ประกอบการรายที่ 1 และ 3 ได้ 7 คะแนน ส่วนผู้ประกอบการรายที่ 2 ได้ 6 คะแนน

ส่วน ค หลักเกณฑ์การพิจารณาตัวผลิตภัณฑ์

ส่วน ค หลักเกณฑ์การพิจารณาตัวผลิตภัณฑ์ มี 30 คะแนน โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 20 คะแนน และ ประเด็นที่ 2 ด้านเรื่องราวหรือตำนานผลิตภัณฑ์ 10 คะแนน

ประเด็นที่ 1 ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์พิจารณาถึง ที่มาของรูปแบบ สี สัน ขนาด และส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ การพัฒนารูปแบบ สี สัน ขนาด และส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในรอบ 1 ปี รวมทั้งการพัฒนารรจภัณฑ์ พบว่า โตกข้างยืน

ได้ 14 คะแนน รองลงมา คือกรอบกระจกเดือน และตุ๊กตาคนตรี ได้ 12 คะแนน และ 9 คะแนน ตามลำดับ สุดท้าย คือกรอบกระจกดาวและ โตกข้างนั้ง ได้ 6 คะแนน

1) โตกข้างยืน

โตกข้างยืน ได้ 14 คะแนน เนื่องจาก รูปแบบของผลิตภัณฑ์มีฐานเป็นรูปหน้าข้างหันออก 3 ทิศ โดยข้างที่เป็นฐานเป็นแบบข้างดั้งเดิมที่มีการแกะสลักกันอยู่แล้ว ซึ่งนายประยงค์ ได้พัฒนารูปแบบของข้างจากข้างตัวเดียวชุด เป็นข้างสามตัวชุด ส่วนที่ถาดมีแผ่นติดตรงกลางเป็นลายข้างเดินป่า ซึ่งกลมกลืนกับตัวผลิตภัณฑ์โดยสีที่ใช้เป็นสีน้ำตาล เพื่อแสดงให้เห็นความงามของเนื้อไม้ ดังนั้นในประเด็น 1.1 จึงได้ 5 คะแนน

ประเด็น 1.2 การพัฒนารูปแบบ สี สัน ขนาด ของผลิตภัณฑ์ โดยจากเดิมที่ถาดไม้ไม่มีแผ่นเงินติดอยู่ และขนาดของผลิตภัณฑ์ที่มีขนาด 20 นิ้ว ได้มีการพัฒนาตามคำแนะนำของลูกค้า เพื่อลดขนาดผลิตภัณฑ์ให้เล็กลง และนำแผ่นเงินมาติด โดยแผ่นเงินที่นำมาติดนั้นมาจากหมู่บ้านตีแผ่นเงินที่อำเภอสันกำแพง ดังนั้นในประเด็น 1.2 ได้ 3 คะแนน ส่วนประเด็น 1.3 ได้ 5 คะแนน เพราะพัฒนาตามคำแนะนำของลูกค้า เนื่องจากลูกค้าที่ซื้อสินค้าไปเป็นผู้ค้าส่งจะรู้ถึงความต้องการของผู้บริโภคได้ดีกว่าผู้ผลิต

ประเด็นที่ 1.4 ด้านบรรจุภัณฑ์ ได้ 1 คะแนน เนื่องจาก บรรจุภัณฑ์ที่ใช้เป็นกล่องกระดาษธรรมดา เพื่อใช้ในการขนส่ง

2) โตกข้างนั่ง

โตกข้างนั่ง ได้ 6 คะแนนเนื่องจาก ในประเด็นที่ 1.1 ที่มาของรูปแบบ สี สัน และองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ โดยรูปแบบข้างที่เป็นฐานใช้ข้างแกะเป็นตัว ซึ่งข้างเป็นสัตว์ที่แกะสลักตั้งแต่เริ่มต้นการแกะสลักที่อำเภอแม่ทา จึงถือว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม ส่วนที่ใช้เป็นสีน้ำตาล เพื่อแสดงให้เห็นความงามของเนื้อไม้ โดยใช้ข้างที่เป็นฐานจำนวน 3 ตัว นอกจากนี้แผ่นเงินที่ใช้ติดตรงถาดเป็นลายข้างเดินป่า ดังนั้นในประเด็นที่ 1.1 จึงได้ 3 คะแนน

ประเด็นที่ 1.2 การพัฒนารูปแบบ สี สัน ขนาด ของผลิตภัณฑ์ ไม่ได้มีการพัฒนาโตกข้างยืนอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ลอกเลียนแบบจากผู้ผลิตรายอื่น จากเดิมที่ถาดมีการแกะสลักเป็นลายน้ำไหล (เส้นโค้ง) เปลี่ยนเป็นติดแผ่นเงินลายข้างเดินป่า ดังนั้นในประเด็นที่ 1.2 จึงได้ 1 คะแนน และประเด็นที่ 1.3 ได้ 1 คะแนน เช่นเดียวกัน เนื่องจากมีการพัฒนารูปแบบจากผู้ผลิตรายอื่นเพียงเล็กน้อย

ประเด็นที่ 1.4 ด้านบรรจุภัณฑ์ ได้ 1 คะแนน เนื่องจากบรรจุภัณฑ์ เป็นแบบดั้งเดิมคือใส่กล่องกระดาษ เพื่อใช้ในการขนส่ง

3) กรอบกระจกเดือน

กรอบกระจกเดือน ได้ 12 คะแนน เนื่องจาก เมื่อพิจารณาตามประเด็นที่ 1.1 ที่มาของรูปแบบแล้ว จากเดิมมีการผลิตรูปพระอาทิตย์เพื่อใช้ประดับตกแต่งผนังบ้าน ซึ่งผู้ผลิตชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการตกแต่งบ้าน จึงพัฒนาจากรูปแบบเดิม โดยใส่กระจก และใช้แผ่นเงินประดับ เพื่อให้เกิดความสวยงาม สีที่ใช้เป็นสีน้ำตาลเข้ม เพื่อให้กระจกและแผ่นเงินดูโดดเด่น ดังนั้น ในประเด็นที่ 1.1 จึงได้ 5 คะแนน เพราะเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีการพัฒนาเพิ่ม

นอกจากนั้นยังมีการพัฒนารูปแบบเรื่อยมา ตามคำแนะนำของลูกค้าจากเดิมที่เป็นกรอบพระอาทิตย์ธรรมดา จึงเพิ่มพระจันทร์และดิ้นแผ่นเงินทำให้เกิดความสวยงามยิ่งขึ้น ดังนั้น ในประเด็นที่ 1.2 และ 1.3 จึงได้ 3 คะแนน และ 5 คะแนน ตามลำดับ

ประเด็นที่ 1.4 ด้านบรรจุภัณฑ์ เนื่องจากผู้ประกอบการรายที่ 2 เชื่อว่าสินค้าไม่จำเป็นต้องมีบรรจุภัณฑ์ เพราะไม่มีความแข็งแรงอยู่แล้ว จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องบรรจุภัณฑ์ ถ้าลูกค้ามาซื้อปลีก จะทำการห่อกระดาษและใส่ถุงพลาสติกให้ลูกค้า ดังนั้นในประเด็นที่ 1.4 จึงได้ 1 คะแนน

4) กรอบกระจกดาว

กรอบกระจกดาว ได้ 6 คะแนน เนื่องจาก ผลิตภัณฑ์มีที่มาจากผู้ประกอบการทำกรอบกระจกเดือนก่อน แล้วทำการผลิตกรอบกระจกดาวขึ้นมาคู่กับกรอบกระจกเดือน โดยเปลี่ยนรูปแบบจากพระอาทิตย์ เป็นรูปดาว ส่วนสีส้น เป็นสีน้ำตาลเข้ม และขนาดของกรอบกระจกดาวเล็กกว่ากรอบกระจกเดือน ดังนั้นในประเด็นที่ 1.1 จึงได้ 1 คะแนน เพราะเป็นการออกแบบและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ขึ้นมาใหม่

ส่วนการพัฒนา รูปแบบ และสีส้นของผลิตภัณฑ์ มีการพัฒนาเหมือนกับกรอบกระจกเดือน คือนำแผ่นเงินมาติดเพิ่มเติม ส่วนการพัฒนาผลิตภัณฑ์นั้นผู้ประกอบการรายที่ 2 พัฒนาผลิตภัณฑ์จากกรอบกระจกเดือน เมื่อพิจารณาในประเด็นที่ 1.2 การพัฒนารูปแบบ และสีส้นของผลิตภัณฑ์ จึงได้ 3 คะแนน ส่วนในประเด็นที่ 1.3 การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในรอบ 1 ปี ได้ 1 คะแนน

ในประเด็น ที่ 1.4 ด้านบรรจุภัณฑ์ ได้ 1 คะแนน เพราะบรรจุภัณฑ์ ที่ใช้เป็นแบบดั้งเดิม คือเป็นถุงพลาสติก ดังนั้น จึงได้ 1 คะแนน

5) ตุ๊กตาคนตรี

ตุ๊กตาคนตรี ได้ 13 คะแนน เนื่องจาก ที่มาของผลิตภัณฑ์มาจาก ผู้ประกอบการรายที่ 3 เห็นหุ่นไม้แกะสลักใส่ชุดนางรำสวัสดิ์ จึงนำมาสร้างสรรค์เพิ่มเติมโดยให้หุ่นเล่นดนตรีไทย ได้แก่ ขลุ่ย พิณ และกลอง ส่วนสีส้นของตุ๊กตาแต่ละตัวทำสีเลียนแบบของเก่า และขนาดของตุ๊กตาเหมาะสมสำหรับตั้งแสดงในบ้าน อาคาร เป็นต้น ดังนั้นในประเด็นที่ 1.1 จึงได้ 5 คะแนน

ประเด็นที่ 1.2 ได้ 3 คะแนนเนื่องจากการพัฒนาตุ๊กตาจากทำไห้เป็นเล่นดนตรีไทย ซึ่งดนตรีไทย เป็นเครื่องดนตรีของภาคกลาง ซึ่งในการพัฒนาตุ๊กตาดนตรีนั้นได้รับคำแนะนำจากลูกค้าให้ตุ๊กตาที่เล่นดนตรีแต่ละชนิดมีสีหน้าที่แตกต่างกัน ดังนั้นในประเด็นที่ 1.3 ได้ 5 คะแนน

ส่วนประเด็นด้านบรรจุภัณฑ์ ไม่มีคะแนน เนื่องจากผู้ผลิตไม่มีการขายปลีก จึงไม่มีบรรจุภัณฑ์ และเวลาส่งสินค้าให้ลูกค้า ก็นำสินค้าใส่รถกระบะแล้วนำส่งให้ลูกค้า ดังนั้นประเด็นที่ 1.4 จึงไม่มีคะแนน

ประเด็นที่ 2 ของส่วน ค คือ ด้านเรื่องราว หรือตำนานของผลิตภัณฑ์ ซึ่งกรอบกระจกเดือน กรอบกระจกดาว และตุ๊กตาดนตรี ไม่มีเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร ดังนั้นผลิตภัณฑ์ที่กล่าวข้างต้น จึงได้ 1 คะแนน ส่วน โตกข้างยืน และ โตกข้างนั่ง ไม่มีเรื่องราวของผลิตภัณฑ์เป็นลายลักษณ์อักษร แต่มีเอกสารอธิบายตัวผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย ชื่อผลิตภัณฑ์ ราคา วิธีการใช้งาน และวิธีการดูแลรักษา ดังนั้นในประเด็นที่ 2.1 โตกข้างนั่ง และ โตกข้างยืนจึงได้ 3 คะแนน

ประเด็นที่ 2.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่น/เอกลักษณ์ของท้องถิ่น คือ ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการผลิตที่สืบสานมาจากบรรพบุรุษในพื้นที่นั้น ๆ หรือในจังหวัดนั้น ซึ่งโตกข้างนั่งและโตกข้างยืนได้ 5 คะแนน เนื่องจากรูปแบบของข้างเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น คือข้างไม่มีความโค้งมนของข้าง ซึ่งแตกต่างจากข้างที่ อำเภอสนป่าตอง ที่มีความละเอียดอ่อนช้อย และด้านการผลิต ซึ่งในอดีตไม้ที่นำมาแกะสลักนั้นเป็นไม้สักจึงไม่มีการทำสี แต่ปัจจุบันไม้ที่นำมาแกะสลักเป็นไม้จามจุรี ต้องมีการทำสี ซึ่งในกระบวนการทำสีได้มีการพัฒนามากกว่าในอดีต

กรอบกระจกเดือนได้ 5 คะแนน เนื่องจากการแกะสลักพระอาทิตย์มีมานานแล้ว และยังมีการพัฒนาในด้านการทำสีผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม ส่วนกรอบกระจกดาว ได้ 1 คะแนน เพราะเป็นผลิตภัณฑ์ที่คิดขึ้นใหม่ไม่ได้มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพราะเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ ส่วนตุ๊กตาดนตรี ได้ 1 คะแนน เนื่องจาก หุ่นที่แกะสลักเป็น หุ่นที่แสดงเอกลักษณ์ของภาคกลาง และเครื่องดนตรี ที่เล่นยังเป็นเครื่องดนตรีไทยภาคกลาง ซึ่งไม่ได้แสดงถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น รวมทั้งกระบวนการในการผลิตตุ๊กตาไม้ของผู้ประกอบการรายที่ 3 ยังไม่มีการพัฒนาในขั้นตอนการทำสี

เมื่อรวมคะแนนในส่วน ค. พบว่าชิ้น โตกข้างยืนได้คะแนนมากที่สุดคือ 22 คะแนน รองลงมาคือ กรอบกระจกเดือน 20 คะแนน อันดับต่อมาคือ ตุ๊กตาดนตรี และ โตกข้างนั่งได้ 15 และ 14 คะแนนตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้ายคือ กรอบกระจกดาว ได้ 8 คะแนน

ส่วน ง หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์

ในการพิจารณาให้คะแนนในส่วน ง แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานรองรับ และ กรณีผลิตภัณฑ์ไม่มีมาตรฐานรองรับ ซึ่งผลิตภัณฑ์ทั้ง 5 ชนิดไม่มีมาตรฐานรองรับและไม่เคยได้รับรางวัลระดับประเทศ ซึ่งทุกผลิตภัณฑ์ได้ 20 คะแนน เนื่องจากผลิตภัณฑ์ทุกตัวทำมาจากไม้ ดังนั้นจึงมีความคงทนแข็งแรง ดูแลรักษาทำความสะอาดง่าย และมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้เนื่องจากไม่ได้ใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย เนื่องจากสีที่ใช้เป็นสีที่ใช้กับไม้โดยเฉพาะ

เมื่อรวมคะแนนทุกประเด็นแล้วพบว่า ผลิตภัณฑ์โตกข้างยื่นของผู้ประกอบการรายที่ 1 ได้คะแนนมากที่สุด คือ 66 คะแนน รองลงมาคือ กรอบกระจกเดือน 63 คะแนน ต่อมาคือ ตู้กดดนตรีและโตกข้างนั้ง ได้ 61 และ 58 คะแนนตามลำดับ และผลิตภัณฑ์ที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ กรอบกระจกดาว 51 คะแนน แสดงว่า สินค้าของผู้ประกอบการรายที่ 1 2 และ 3 อยู่ในระดับ 2 ดาว เนื่องจากมีคะแนน ระหว่าง 50 – 69 คะแนน เป็นสินค้าที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 3 ดาว มีการประเมินศักยภาพเป็นระยะ

จากการสัมภาษณ์ คณะกรรมการคัดสรร 2 ท่าน คือ คุณอภิสิทธิ์ และคุณมลิวรรณ อาจารย์โรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ภาคเหนือ เป็นคณะกรรมการคัดสรรในประเภทชุดศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก ซึ่งคณะกรรมการในการคัดสรรมีทั้งสิ้น 5 คน ประกอบด้วย ตัวแทนจากอุตสาหกรรม จังหวัดลำพูน นายธีระโชติ นางมลิวรรณ นายอภิสิทธิ์ และนางสาวลำควน ซึ่งทั้งหมดเป็นคณะกรรมการระดับจังหวัดและเป็นคณะกรรมการชุดเดิมตั้งแต่เริ่มต้นโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อจะได้เห็นการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาผลิตภัณฑ์

ในการให้คะแนนแต่ละผลิตภัณฑ์นั้น ชั้นแรกคณะกรรมการจะเดินดูผลิตภัณฑ์และต่างคนต่างให้คะแนน หลังจากนั้นจึงประชุม วิเคราะห์เพื่อให้คะแนนในแต่ละประเด็น โดยยึดตามเสียงข้างมากคือ 3 ใน 5 ซึ่งการประชุมให้คะแนนทำให้คณะกรรมการแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ซึ่งคณะกรรมการแต่ละคนมีความชำนาญแตกต่างกัน และมีมุมมองในการให้คะแนนที่แตกต่างกัน ดังนั้นการให้คะแนนโดยยึดตามเสียงข้างมากจึงยุติธรรมที่สุดแล้ว และเกณฑ์ที่ใช้ให้คะแนนนั้นก็ครอบคลุมทุกประเด็น และดีกว่าปี 2546 ที่ผ่านมา

ขั้นตอนในการคัดสรรเริ่มจากทางอำเภอคัดสรรผลิตภัณฑ์ โดยคณะกรรมการในการคัดสรรระดับอำเภอใช้เกณฑ์ในการคัดสรรเกณฑ์เดียวกัน แล้วส่งคะแนนให้ทางจังหวัดพิจารณา โดยคณะกรรมการคัดสรรระดับจังหวัดจะพิจารณาด้านตัวผลิตภัณฑ์ ส่วนประเด็นด้านการตลาด ด้านการผลิต และด้านความเข้มแข็งของชุมชน จะใช้คะแนนจากคณะกรรมการคัดสรรระดับอำเภอ

การให้คะแนนในประเด็นด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จะเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์จากปี 2546 ส่วนการใช้สีต้องเรียบเนียน เมื่อเอามือลูบแล้วไม่ขรุขระ สีไม่ติดกันเป็นเม็ด และเป็นสีที่

ถนอมเนื้อไม้ รูปแบบพิจารณาจากตัวผลิตภัณฑ์ว่ามีความเป็นสากลมากขึ้น สามารถที่จะส่งออกได้ ซึ่งรูปแบบสามารถเห็นได้ชัดเจนระหว่างผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชาวบ้านจะมีรูปแบบธรรมดา ส่วนผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการรายย่อย หรือ SMEs จะมีลักษณะที่โดดเด่น สวยงามกว่า เนื่องจากผู้ประกอบการหรือ SMEs สามารถสื่อสารกับลูกค้าได้โดยตรงสามารถรู้ถึงความต้องการของลูกค้าและปรับปรุงให้ได้ตามที่ลูกค้าต้องการ ซึ่งต่างจากกลุ่มของชาวบ้านที่ไม่มีร้านค้าเป็นของตัวเองจึงไม่รู้ถึงความต้องการของลูกค้า ในด้านการใช้งานผลิตภัณฑ์นั้น จะดูว่าสามารถใช้ได้จริง และมีความคงทนแข็งแรง ส่วนเรื่องบรรจุภัณฑ์ของไม้แกะสลัก ส่วนมากเป็นกล่องกระดาษธรรมดา ไม่มีการพัฒนาเนื่องจากผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักส่วนมากเป็นงานชิ้นใหญ่และมีน้ำหนักมาก แนวทางในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ควรจะพัฒนาในเรื่องสี สัน ลวดลาย การป้องกันการกระแทก และสามารถนำกล่องไปใช้ได้อีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากกล่องที่บรรจุไม้แกะสลักมักจะมีขนาดใหญ่

ปัญหาที่พบในการคัดสรร คือ มีผลิตภัณฑ์บางรายการที่ไม่ได้รับการคัดสรร ซึ่งสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูน ต้องส่งเจ้าหน้าที่ไปชี้แจงให้ผู้ประกอบการทราบเหตุผลที่ไม่ได้รับการคัดสรร แต่เมื่อสอบถามจากผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับการคัดสรรพบว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ไปชี้แจงให้ทราบถึงเหตุผลที่ไม่ได้รับการคัดสรร และแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดลำพูนนั้นไม่ต่อเนื่อง ทำตามงบประมาณที่ได้รับมา ทำให้ผู้ประกอบการท้อ ไม่มีกำลังใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเอง ส่งผลให้สินค้า OTOP ออกสู่ตลาดภายนอกได้ยาก

ปัญหาของผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักในอำเภอแม่ทาจังหวัดลำพูน คือ เศษวัสดุจากการแกะไม้สลัก เช่น จี้เหล็ยทำความเดือดร้อนให้เพื่อนบ้าน และการเผาทำลายเศษวัสดุจากการแกะไม้ทำให้เกิดหมอกควัน ทำลายสภาพแวดล้อม แนวทางในการแก้ปัญหา คือ นำเศษวัสดุที่เหลือใช้ไปเป็นเชื้อเพลิงในการอบไม้แกะสลัก ในการแก้ปัญหานี้ต้องได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในการวิจัยและพัฒนา เนื่องจากผู้ประกอบการขาดเงินทุน ความรู้และเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังพบปัญหาเรื่องวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเริ่มหายาก ต้องหาข้ามจังหวัด เช่น แพร่ น่าน และบางจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น ความสามารถในการแข่งขันลดลง